
TOPLANTI & GEZİ

İLAMER VI. Uluslararası Öğrenci Sempozyumu: İslâm Medeniyetinin Yapı Taşları “*Dînî İlimlerde Disiplinlerarası İlişkinin Dünü, Bugünü ve Geleceği*”
(12-13 Mayıs 2016 / Ankara)

Tuğba Aslan*

İslâmi İlimleri Araştırma ve Yayma Vakfı (İSİLAY) bünyesinde 10 yıldır çalışmalarını devam ettirmekte olan İlahiyat Araştırmaları Merkezi (İLAMER)'nin her yıl geleneksel olarak düzenlediği

“İslâm Medeniyetinin Yapı Taşları” ana temalı uluslararası öğrenci sempozyumunun altıncısı bu sene 12-13 Mayıs tarihlerinde Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde gerçekleştirildi. Sempozyum Türkiye Diyanet Vakfı'nın katkıları, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğrenci Temsilciliği ve Öğrenci Toplulukları ayrıca Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Öğrenci Temsilciliği'nin işbirliği ile düzenlendi. Sempozyuma Diyanet İşleri Eski Başkanı, İSİLAY vakfı müteveli heyet başkanı Lütfi Doğan, İLAMER Öğrenci Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı, Kırıkkale Üniversitesi İslâmi İlimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Eyüp Baş, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İsmail Hakkı Ünal, Ankara Yıldırım Beyazıt

Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Ünal ile farklı üniversitelere bağlı öğretim üyeleri ve çok sayıda öğrenci katıldı.

Sempozyumun açılış konuşmalarında Prof. Dr. Eyüp Baş ilk olarak öğrenci sempozyumunun geliştirilebilir ve sürdürülebilir bir proje olduğuna dikkat çekti. Bu sempozyumlara başvuran ve katılan öğrencilerin bir öncekini tekrardan ziyade her yıl farklı sınımların katılımıyla çeşitlenerek arttığını ve bu sempozyumların bu şekilde gerçekleştirildiğini belirtti. İSİLAY Vakfı'nın bünyesinde 10. yılını tamamlayan İLAMER'in başlangıcından günümüze kadar gerçekleştirdiği faaliyetlerden kısaca bahseden Prof. Dr. Eyüp Baş bu faaliyetlerin düzenli bir şekilde devam ettirildiğine vurgu yaptı. İlahiyat lisans akademik destek programı çerçevesinde yürütülen araştırma gruplarından mezun olan öğrencilerin %80-90 oranındaki kısmının gösterilen hedefe ulaştıklarını yani lisansüstü programlara yerleştiklerini zikretti. Sempozyumun, ilahiyat lisans akademik destek programında dersler alan, araştırmalar yapan öğrencilerin bir müddet sonra artık nesne olmaktan çıkıp bir anlamda özne olmaya aday olduklarını kamuoyu huzurunda göstermelerini sağlayan önemli bir program olduğunu belirtti. Prof. Dr. Eyüp Baş, bu sene İLAMER öğrenci sempozyumunun 52 öğrencinin katılımıyla gerçekleşeceğini ve katılımcıların büyük bir kısmının lisans öğrencisi olduğunu da aktardı. Ayrıca sempozyumun bu sene bir ayağının 23-24 Mayıs tarihlerinde Kırgızistan Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde gerçekleştirileceğini belirten Baş, bu faaliyetin orada ilahiyat öğreniminde bir örneklik teşkil edeceğini düşündüğünü de ifade etti.

Diyanet İşleri Eski Başkanı, İSİLAY vakfı mütevelli heyet başkanı Lütfi Doğan ise konuşmalarında ilk olarak ilmin ve âlimin önemine değindi. Doğan, gerçek manada ilmi herkesin öğrenmesi gerektiğini, bilgisizlik ve cehaletin karanlıklarda kalmak demek olduğunu ifade ederek insanın karanlıklardan kurtuluşunun ilim ile gerçekleşeceğini belirtti. Geçmiş büyüklerimizin bize engin ilim hazinelerini, kıymetli eserlerini bıraktıklarını söyleyerek öğrencilerin bu ilim hazinelerinden faydalanarak geleceğin hazinelerini de kendi gayretleri ve hocalarının da teşvikleri ile oluşturabileceklerini söyleyerek, öğrencilere geleceğin Katip Çelebi'si ve İman Buhârî'si olmaları temennisinde bulundu. İlim

öğretmenin ve öğrenmenin değerine vurgu yaparak sempozyuma katılan öğrencileri tebrik, onlara yardımcı olan hocalara da teşekkür etti.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Ünal ise açılış konuşmalarında sempozyumun konu başlığına dikkat çekti. Tarihi süreç içerisinde geçmiş âlimlerimizin günümüz tabiriyle “ansiklopedik âlim” niteliğiyle birçok alanda eser telif ettiklerini ifade etti. Günümüz ilahiyat fakültelerindeki ders programları içerisinde tefsir, hadis, fıkıh, İslâm tarihi, kelâm gibi dinî

ilimlerin yanında psikoloji, sosyoloji, felsefe gibi derslerin de yer aldığını söyleyerek bu ilimlerin bir ilahiyatçının yetişmesinde, hadiseleri yorumlamasında önemli bir yere sahip olduğunu belirtti. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı İsmail Hakkı Ünal ise gerçekleştirilen bu öğrenci sempozyumunun çok önemli ve kıymetli olduğunu ifade ederek öğrencilerin bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirmeleri gerektiğini belirtti. Öğrencilik yılları içerisinde sempozyuma bir ilmi çalışmanın/tebliğin nasıl hazırlandığını, nasıl sunulacağını, müzakerenin nasıl yapılacağını ve bir kimse bir şey söylediği zaman ona ilmi manada nasıl itirazlar yapılabileceğini ve nasıl sorular sorulabileceğini bu gibi programlar vasıtasıyla öğrenildiğini ve

bu hususta da İLAMER'in öğrenciler için sağladığı bu imkanın değerinin yadsınamayacak ölçüde önemli bir yere sahip olduğunu ifade etti.

Sempozyum 37 öğrencinin tebliğ sunumuyla 7 oturumda gerçekleştirildi. Bu yılki tema "Dinî İlimlerde Disiplinlerarası İlişkinin Dünü, Bugünü ve Geleceği" idi. Değerlendirme konuşmalarını ise Doç. Dr. İhsan Çapçioğlu, Doç. Dr. Hasan Yücel Başdemir, Yrd. Doç. Dr. Nurullah Yazar ve Yrd. Doç. Dr. Muhammed Ali Yazıbaşı yaptı.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. İhsan Çapçioğlu konuşmalarında İslâm geleneğinin Türkiye'de ilahiyat fakülteleri ve İslâmî ilimler fakültelerinde yapılan araştırmalarla geçmişten bugüne taşınmaya çalışıldığına, İslâm kültürü dediğimizde devasa bir kültürün kastedildiğine ve bu kültürün bugüne taşınması ve güncellenmesi noktasında epeyce mesafe katetmemiz gerektiğine vurgu yaptı. Çapçioğlu lisans düzeyindeki öğrencilere sunulan bu sempozyum fırsatının ileride bu yolda çalışacak olan öğrenciler için bir ön hazırlık mahiyetinde olduğunu da belirtti. Disiplinlerarası ilişkinin mümkün olduğunu bir kez daha bu sempozyum ile de gösterilmiş olduğunu belirterek ileride ilmi çalışmalar yapacak olan öğrencilerin çalışacakları alan her ne olursa olsun -ister temel İslâm bilimlerinde, ister İslâm tarihi ve sanatları bilimlerinde ve ister felsefe ve din bilimlerinde olsun- öncelikle kendi disiplini içerisinde daha sonra diğer disiplinlerarasında böyle bir bağlantının olmasının gerekliliğine dikkat çekti. Bu hususun gerçekleşebilmesi için ise öğrencilerin ileride gerçekleştireceği çalışmalarda ilimlerde disiplinlerarası ilişkiye ayrı bir önem vermeleri gerektiğini dile getirdi.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Hasan Yücel Başdemir konuşmalarında sempozyumun gelecek nesiller adına umut verici olduğunu ifade ederek sempozyumdaki organizasyonun düzenli ve sistemli bir şekilde ilerleyişinden övgü ile bahsetti. Sempozyumda sunulan tebliğler arasında İslâm hukuku gibi bazı ilim dallarına yoğunluk verildiğini dile getiren Başdemir, önümüzdeki yıllarda iktisat ve ahlak gibi konularda da birkaç tebliğ görmek istediğini ifade etti. İlim alanının çatışma yaratma alanı olmadığını ilimin uzlaşma sağlamak isteyen bir alan

olduğunu; sağ duyuşal olmaya, icmâi olmaya iten bir alan olduğunu vurgulayarak bilimin bu şekilde gerçekleşebileceğini vurguladı. Karşı fikirleri iyi bir şekilde dikkate almak gerektiğini söyleyerek bilim hatasından kaçınmanın önemine vurgu yaptı.

Yrd. Doç. Dr. Nurullah Yazar değerlendirme konuşmalarında tebliğcilere ve öğrencilere hitaben ilmin bir serüven olduğunu ve bu yolda “oldum” demeden “olmak için çaba sarfedilmesi” gerektiğini ifade etti. Tebliğlerdeki bazı teknik hususlara değinerek öğrencilere yol gösterici ve yapıcı eleştirileriyle katkıda bulundu. İlimde beylik

cümlelerden uzak durmanın önemine dikkat çeken Yazar, dünya vatandaşı olmanın önemine de vurgu yaptı. Her daim yolda olmak gerektiğini, inişler çıkışlar olsa dahi vazgeçmeden ilerlenilmesi gerektiğini öğrencilere tavsiye etti.

Yrd. Doç. Dr. Muhammed Ali Yazıbaşı ise konuşmalarında sempozyumu bir eğitimci olarak değerlendireceğini belirterek şu hususlardan bahsetti. İçerik ve şekil olarak değerlendirmelerine başlayan Yazıbaşı, sempozyumun başlangıcından sonuna kadar metodolojik ve sistemli bir şekilde ilerlediğini ve bu ilerleyişin ilk oturumdan itibaren ortaya konulduğunu ifade etti. Ayrıca geçmiş

yıllardaki sempozyuma oranla bu yıl sunulan tebliğlerin konularının birbirlerini tamamlaması, birbirlerini desteklemesi açısından oldukça güzel bir durum oluşturduğuna da değindi. Tebliğcilerde bazı teknik tavsiyelerde bulunarak, her oturumun programda yazılı olan saat çerçevesi içerisinde gerçekleştirilmesinden dolayı öğrencilere ve sempozyumda görev alan herkese tebrik ve teşekkürlerini ilettiler.

Son olarak İLAMER Öğrenci Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı, Kırıkkale Üniversitesi İslâmi İlimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Eyüp Baş daha önce gerçekleşmiş olan sempozyumlara dikkat çekmek istediğini belirterek bir önceki sempozyumlardaki konu başlıklarına değindi. Buradan hareketle bu yılki konu başlığının da diğerleri gibi önemli ve zor bir başlık olduğunu ifade etti. Öğrencilerin tebliğleri ile bu işin üstesinden güzel bir şekilde geldiklerini ve bunu sempozyum içerisinde de gösterdiklerini belirterek tebliğcileri, oturum başkanlarını ve müzakerecileri ayrı ayrı tebrik etti. Ayrıca değerlendirme konuşmalarını gerçekleştiren hocalarımıza da şükranlarını ilettiler. Tebliğlerdeki başlık ve içerik uyumuna dikkat hususuna önem verildiğini dile getiren Baş, sözlü sunum ve oturum başkanlığı görevlerinde süreye riayete, yazılı metnin tesliminde ise tebliğcilerin kaynak kullanımı, düzgün kompozisyon ve dil kullanımı ile sundukları

tebliğlerini büyük bir oranda başarı ile ortaya koyduklarını ancak yine de daha fazla gayret gösterilmesi gerektiğini, müzakerelerde dile getirilen hususların not alınarak metinlerin teslim edilmeden önce daha sağlıklı hale kavuşturulmasının önem arz ettiğini belirtti. Baş, son olarak sempozyuma katılan ve sempozyumun gerçekleştirilmesinde emeği geçen herkese şükranlarını sundu.